aukščio žemių kalva, kuri buvo supilta XX a. 9 dešimtmetyje. Ši bastėjos teritorijos Š dalis jau buvo mechanizuotai iškasinėta XX a. 7 dešimtmetyje vykdant restauravimo darbus.

The bastion of the Vilnius defensive wall

In 2012, the excavation, begun in 2007, of the bastion of the Vilnius defensive wall was continued. It was made in conducting the reconstruction, restoration, and conservation of the bastion, which is connected with the installation of new utility lines. During the field survey and excavation, ten various-sized test pits and four trenches (a total of roughly 210 m^2) were excavated (Fig. 1) and 750 m^2 were surveyed (Fig. 15). The greater part of the investigated sites were torn up in carrying out the reconstruction of the bastion in the second half of the 20th century and in installing urban utility lines.

The earliest undisturbed cultural layers date to the 15th – early 16th century. Fragments of two wooden structures and a hearth from the late 15th – early 16th century were found in the S part of the bastion's grounds and in the sterile soil. The remains of 16th-century stone paving (Figs. 4–5) where, after some of the paving was taken up, two S–N timber fences were erected in the 16th century, were found at this site outside the defensive wall. The bottom of the defensive wall's foundations was recorded in six sites (Figs. 2–3, 6–9). Fill layers of black peaty soil from the early (or first half of the) 17th century were recorded in the E and N part of the bastion's grounds and in its ditch. The original ground's surface (Fig. 10), above which lay naturally formed layers of yellow sand, was reached in the bastion's NW part and in Bokšto Street. Partially destroyed 16th-century stone paving was discovered above them (Figs. 11–12). Two parts of stone foundations, running roughly E–W, of suspected late 16th – early 17th-century wooden structures lay above this paving. A stove from the first half of the 17th century was discovered set into the sterile soil (Fig. 13). Above the stove was found the corner of the masonry foundation of a late 17th – early 18th-century wooden building (Fig. 14). The unearthed part of its room had unglazed tile flooring.

Roma Songailaitė

Tyrimai Biržų piliavietėje

2012 m. Biržų piliavietės teritorijoje (UK 1905) buvo įgyvendinami du statybos projektai: baigiamieji darbai pagal 2011 m. „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra ir renovacija Biržų mieste“ (statoma buitinių nuotekų siurblinė) bei vykdomas projektas „PAN verslo klientų FTTx kompiuterinio tinklo statyba į BKMS (J. Radvilos g. 3)“. Numatomų žemės judinimo vietose buvo vykdomi detalieji archeologiniai tyrimai. Siurblinės statybos vietoje buvo tiriamas 48 m^2 plotas, kompiuterinio tinklo prastūmimo prieduobėms buvo iškastos ir ištirtos 5 perkasos bei viena perkasa atidengta pažeisto elektros kabelio remontui – bendras tirtas plotas apie 27,6 m^2. Tokiu būdu bendras 2012 m. tirtas plotas Biržų piliavietės teritorijoje sudarė 75,6 m^2.

Tyrimų metu nustatyta, kad naujos siurblinės statybos vietoje tirtame plote dėl klaidingai pažymėtų 1983 m. paklotų inžinerinių tinklų 2012 m. tyrimai buvo vykdomi jau 1983 m. žvalgytame plote. 2012 m. tyrimų metu rastas iki 5 m gylio ištisai perkastas plotas.

0 3 cm

1 pav. Kelioninė ikonėlė, paplitusi Rusijoje XVII a. – XX a. pradžioje, rasta XVII a. II pusės sluoksnyje. R. Songailaitės nuotr.

Fig. 1. The travel icon found in a layer from the second half of the 17th century. Such icons were widespread in Russia during the 17th – early 20th centuries

Kompiuterinio tinklo statybos vietoje iki 30 cm gylio perkasose fiksuoti XX a. permaišyti su statybinėmis griuvenomis supiltiniai sluoksniai. Perkasose 2–5, 0,4–1 m gylyje fiksuoti sluoksniai, susidarę XVII a. I pusėje įrengiant pilies pylimus. Perkasoje 4 fiksuotas tamsios žemės sluoksnis su degėsiais priskiriamas pirmosios pilies laikotarpiui. Tarp radinių rasta kelioninė ikonėlė (1 pav.). Tokios buvo paplitusios XVII a. Rusijoje tarp karių ir pirklių, populiarios išliko iki XX a. pradžios.

The excavation of the Biržai castle site

In 2012, 75.6 m^2 were excavated at the sites of two construction projects on the grounds of the Biržai castle site. The new pump house construction site (48 m^2) fell into an area surveyed in 1983 and excavated but 17th-century castle rampart layers and a travel icon (Fig. 1) were discovered at the computer network construction sites.